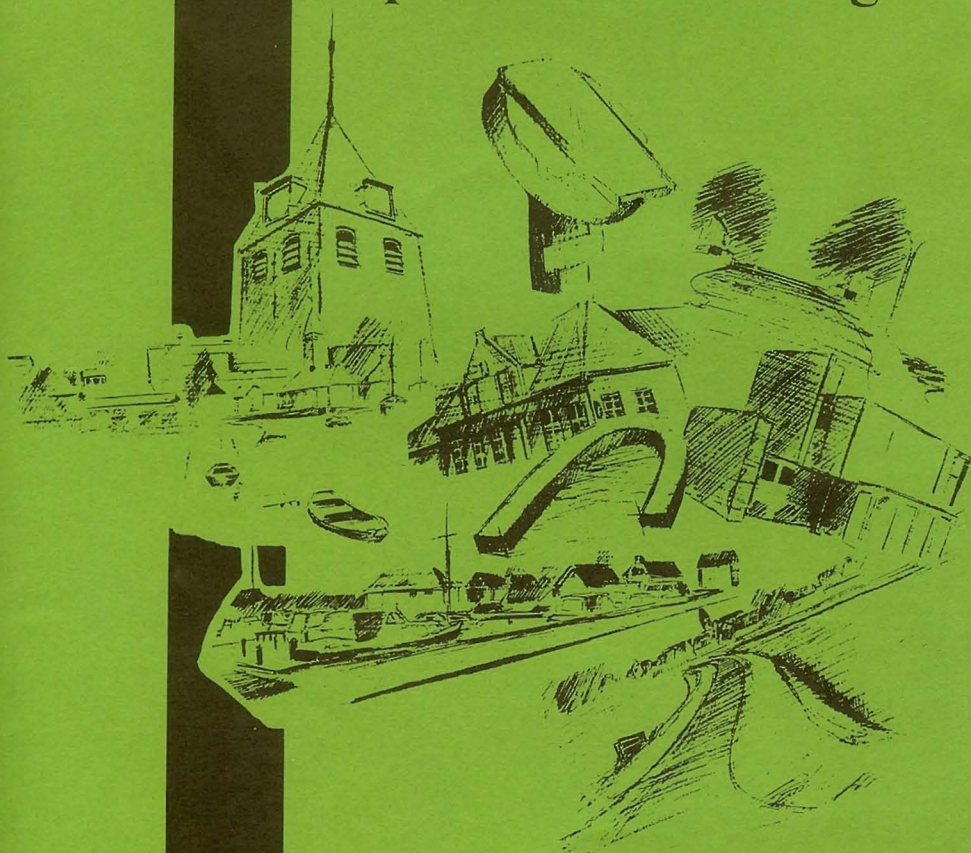

de BANK BROGGE

dorpskrant voor Oudega

D. VISSER

autobedrijf

GARIPERWEI 2, 9216 VK OUDEGA (SM.)

TELEFOON 05127-1777 _ FAX 05127-2360

- * verkoop nieuwe auto's, alle merken
- * verkoop gebruikte auto's, met garantie
- * alle voorkomende reparaties
- * APK en VVN keuringen
- * deelnemer nationale autopas
- * lid Bovag
- * verhuur trouwauto's, bouwjaar 1953

de BAK BROGGE

- * 2de jaargang no. 2
april 1993
- * verschijnt 6 x p. j.
- * losse nummers f 3,-
- * postabon. f 20,- p.j.
- * RABO-bankrek.: 320922812
Giro-rek. v.d. bank: 812891

Redactie

S.A. v. Dijk, voorzitter
Rondeel 64, tel. 1573

mw. H. de Bruin-de Jong, secr.
Aldegeasterdyk 3, tel. 1570

J.K. v. Til, penn.m.
Buorren 7, tel. 1711

S. Idzenga, alg. adjunct
Eksteursreed 1, tel. 2497

mw. T. Bruinsma-de Vries
Rondeel 54, tel. 1303

mw. B. Zanstra-Elzerman
't West 14, tel. 1273

F. de Haan
Bourren 42, tel. 1414

Ontwerp omslag: Piebe de Jong
Foto's: W. Boomsma

Kopij inleveren
uiterlijk 24 mei

INHOUD

- 4 Van de redactie
- 6 Oudega op koers
- 8 Mivero...bedrijf in de kijker
- 11 Aaisykje
- 12 Wildbeheereenheid
- 14 Koninginnedag
- 17 't Lege Midden
- 20 Vogelwacht
- 22 Agendaburo
- 23 Bernepraat
- 24 Ut 'e gielguorde
- 26 Van de Oudegaaster raadsleden
- 28 Ald en Nij
- 31 Recept
- 32 Kleurplaat
- 33 Creatief
- 35 50 +
- 37 Sportrubriek
- 44 Sierd de Vries vertelt (verder)

Verantwoording

De redactie stelt zich niet verantwoordelijk voor de inhoud van de toegezonden kopij, en behoudt zich het recht om de toegezonden kopij enigzins aan te passen met behoud van intentie van het greschrevene; omvangrijke aanpassingen en/of inkorting vindt altijd plaats in overleg met de inzend(st)er.

April is de maand waarin het voorjaar zich weer nadrukkelijk doet gelden en de natuur zich ontplooit.

Het jonge leven alom in planten- en dierenrijk geeft ook ons het gevoel van blijheid en van positieve inzet.

We hopen dat u in dit nummer van De Bakbrogge daar iets van herkent.

Zo treft u o.a. een verslagje aan van één van de jeugdige boomplantsters in Oudega. Uiteraard zijn de bomen niet tussen trottoirtegels geplant zodat ze later niet weer gerooid hoeven te worden (zoals onangs in Drachten).

Het verslagje is tegelijk het eerste van een vaste jeugdrubriek, omdat het de bedoeling is dat de pen steeds weer aan een volgende jeugdige schrijver/schrijfster wordt doorgegeven, die dan weer een stukje naar eigen believen mag gaan schrijven voor het volgende nummer.

Aan de kleurplaat is een prijsje verbonden. Mivero stelt dit jaar voor elk nummer van de Bakbrogge een prijs van f12,50 (Miverobon-nen) beschikbaar. In de komende nummers zult u dan ook steeds een rubriek aantreffen waarmee deze prijs te winnen is. De winnaar(s) zullen we telkens in het volgende nummer vermelden. Ook waar u/jullie de prijs kunnen afhalen. ...Voorwaar, een leuk initiatief van Mivero !

Vooraf ten behoeve van de nieuwe bewoners in Oudega willen wij in het septembernummer een overzicht geven van de commissies en verenigingen met contactadressen. Wilt u zelf zorgen dat uw vereniging op de lijst voorkomt door zich aan te melden bij Hennie de Bruin, Aldegeasterdyk 3.

Dit jaar is er gelukkig weer een begin gemaakt met activiteiten op koninginnedag, 30 april. Zie elders in dit nummer.

Op een aantal bladzijden van dit nummer treft u korte kernachtige spreken aan, die we hebben overgenomen uit de verzameling van Mw J. van Dijk-Schutter.

Mocht u toevallig ook een interessante spreuk weten, dan graag bij ons inleveren voor plaatsing in een volgend nummer van de Bakbrogge.

Tenslotte willen wij u graag verwijzen naar de ingesloten losse brief. Het verzoek dat u daarin kunt lezen is voor ons als redactie zó belangrijk dat we u dit in een aparte brief voorleggen. Bovendien kunt u de brief apart bij uw administratie leggen waarmee voorkomen wordt dat u het vergeet.

Hebt u geen brief ontvangen? Geen nood, even een berichtje aan één van de redactieleden, en u krijgt hem alsnog thuisbezorgd!

Wij wensen u weer veel leesplezier toe.

"It Miensker"

Uw vergadercentrum bij uitstek

- * zalen voor groepen van 8 tot 350 personen
- * voor bruiloften, jubilea, buurtfeesten, gourmetten, enz.
- * uitstekende koffietafels
- * cafetaria

Dagelijks geopend vanaf 19.00 uur, zaterdag 17.00 uur.
Beleefd aanbevolen, Piet en Aaltje Mulder, tel. 05127-1398.

Oudega op koers ?

Het is al weer ruim een jaar geleden dat het eerste nummer van De Bakbrogge van de pers rolde.

Het eerste exemplaar werd toen, in aanwezigheid van de besturen van Bakbrogge, Dorpsbelang en van Mivero, aangeboden aan onze burgemeester.

Zou het vanwege de aanwezigheid van deze drie besturen geweest zijn dat de heer van der Zaag in zijn toespraak over het dorp, het grote belang benadrukte van het ontplooiën van eigen initiatieven en het zelf komen met (ontwikkelings)-plannen naar het gemeente-bestuur. Dit zou beter zijn dan de plannen van de gemeente af te wachten en dan proberen daar achteraf sturing aan te geven.

Het lijkt me best eens goed om nu na één jaar hier wat gedachten aan te wijden. We leven immers in een tijd dat de overheden verantwoordelijkheden doorschuiven naar lagere overheden: Rijk naar Provincie, Provincie naar Gemeente. Een volgende stap zou kunnen zijn Gemeente naar haar satelliet-dorpen.

Vrijwel elk dorp heeft immers een forum dat het dorp naar de Gemeente vertegenwoordigt, namelijk het Dorpsbelang.

Het dorpsbelang zijn u en ik, namelijk de leden van de vereniging Dorpsbelang, waarbij ons bestuur ons naar de gemeente toe kan vertegenwoordigen.

Nu weet ook ik wel dat je het de huidige leden van het bestuur niet kunt aandoen een grote taakuitbreiding op zich te nemen. Die tijd kunnen ze echt niet vrijmaken.

Maar wat wel gevraagd mag worden is een grotere verantwoordelijkheid te willen dragen, waarbij het bestuur een "commissie van drie personen" uit het dorp zou kunnen benoemen om dit idee verder uit te werken.

De taakopdracht voor zo'n commissie zou kunnen zijn:

- onderzoek naar de haalbaarheid van zo'n idee, in nauw overleg met de gemeente.
- afbakenen van dorpsaangelegenheden die wel/niet aan de orde

kunnen/mogen komen.

- prioriteitenlijst dorpsaangelegenheden opstellen
- proces en structuur van beleidsontwikkeling op dorpsniveau, en wijze van inbrengen bij de gemeente
- schriftelijke rapportage aan bestuur en leden dorpsbelang (bv via De Bakbrogge).

Het is erg verleidelijk om hier reeds een opsomming te geven van zaken die voor het dorp koersbepalend kunnen zijn in de komende jaren. Althans als wij hier zelf initiatieven voor willen nemen. Maar laat het een taak van deze commissie zijn om zo'n lijst op te stellen.

Een dorp van het formaat Oudega moet toch in staat zijn zoiets te ontwikkelen?!

Als er eenmaal zo'n structuur is, dan kan begonnen worden met het ontwikkelen van "eigen dorpsbelangen", uiteraard binnen de beleidskaders van de Gemeente en andere overheden.

Een te ingrijpend plan? Och, we zouden op een laag pitje kunnen beginnen.

Maar lopen we bestaande verenigingen of commissies ook voor de voeten? Dit mag beslist niet gebeuren !! Bestaande structuren zouden juist een meerwaarde en stimulans kunnen krijgen, en in het gehele plan benut moeten worden.

Zou zo'n plan draagvlak vinden in het dorp? en bij de gemeente? Misschien is er weinig animo om zich hiervoor in te willen zetten.

Maar als het toch eens gunstig zou blijken te zijn voor de ontwikkeling van ons dorp?

Willen we er dan toch op z'n minst niet even over nadenken....

JKvT

As de wrâld al folmakke is, ha wy hjir dien.

MIVERO Bedrijf in de kijker..

Sinds 1 juli 1959 is de kapperzaak, waarin Heren- en Damessalon, annex Parfumeriën door Anne Pruiksmā overgenomen van Willem v.d. Kloet.

Het was destijds een langzaam opkomende tijd. In Oudega was veel kleinschalige bedrijvigheid. Voor een kapper in een dorp met ca. 1400 inwoners had men wel een bestaansmogelijkheid, mits het dorpsleven je eigen is. Ook veel klanten buiten Oudega en recreanten weten de sfeer van dorpskapperszaak vaak wel te waarderen. 1962 was het jaar van de gezagscrisis, met las gevolg lang haar bij de jeugd; paniek bij de ouders, omzetting bij de kapper. Om deze omzetting te compenseren maar ook op verzoek ging ik elke dinsdag naar Wartena, 20 jaar lang. Op 16 april 1973 kwam er een nieuwe dienstverlening bij, n.l. het slijpen van scharen- messen, en vee-tondeuzes, onder de naam "Vlijm slijpinrichting." Onder begeleiding van de scharen- en messenfabriek Henkels is dit een groot succes geworden. Ook werden vee-tondeuzes verhuurd en Philishave's gerepareerd.

Nog een (hobby) nevendienst werd gepresenteerd, namelijk de Foto- en Videoservice, gesteund door één van de betere fotocentrales, Pico Print te Beilen. Samen weten wij steeds de beste en goedkoopste oplossing voor "fotowensen" te verwezelijken. Deze fotocentrale werkt zeer milieubewust, door recycling van de fotochemicaliën besparen zij 60% vergeleken bij kleinere printshops. Ook voor aanschaf van foto- of videomateriaal adviseert deze firma deskundig en op uw wensen afgestemd.

Omdat deze dienstverlening tevens op hobby is gebaseerd kunnen wij meer service bieden dan andere collega's (b.v. even bellen als de foto's klaar zijn). Ontwikkelen en afdrukken duurt ca. 2 dagen. Door onze intensieve controle en betrokkenheid is er nog geen filmrol of foto zoekgeraakt. Voor problemen met het inleggen, terugspoelen of kapotte films hebben wij de juiste apparatuur en werkwijze. Zeer interessant bij onze fotoservice is om samen de juiste werkwijze te vinden bij b.v. verkleinen of vergroten van een foto, of een foto van een foto maken. Het juiste systeem kan u tenslotte tientallen guldens per foto besparen. Voor onze uitgebreide dienstverlening zijn er folders in de winkel beschikbaar, of maak eens een afspraak met

**Foto- en Videoservice
Pruiksmā**

de Skippersseal

Oudega

Op 'e Wal 4
Tel. 05127-1416-2396

**EEN BEGRIP AAN HET WORDEN VOOR UW
SFEERVOLLE, GOED VERZORGDE DAG OF AVOND.**

O.A. HUWELIJKSFEESTEN - RECEPTIES - BARBECUES -
GOURMETPARTY'S - KOFFIETAFELS - PERSONEELSAVONDEN -
VERGADERING - DANSVOND - BUURTFEESTEN.

Vraag vrijblijvend informatie
of maak een afspraak

HOOIDAMMER KAAS

Erkend biologisch-dynamisch bedrijf

farm. Craens, 't West 16, Oudega (Sm.), tel. 05127 - 2153

*Foar it fjnste fleis of in stikje woarst foar út 'e hân
nei de ienigste selfslachtsjende slachter fan Smellingêrlân.
Us fleis is tige jong dus samar gear,
mar ek hússlachtings meitsje wy foar jo klear.
Want it is krekt sa't de measten sizze,
foar wat goeds moatte jo nei Oeds.*

Slachterij O.Pietersma

Aldegea (Sm.)
tel. 05127-1241

'n Blommewinkeltsje wêr mear te keap is!

*Sa as lytsfak foar al it naaiwurk en ek
aardich wat moaie lytse presintsjes.*

Sjoch mar ris.

Blomkerij

'it Glopke'

Buorren 48
9216 WE Aldegea (Sm.)
Till. 05127 - 2197

Koop in den vreemde niet
wat uw melkman u biedt
Dagelijks komt hij ook bij
u in de straat met:

Melkprodukten

Groente en fruit

Levensmiddelen

Brood en banket

Koos Visser

Commissieweg 130
tel. 05127-2229

- * Voor een gedegen, betrouwbare en vlotte rij-opleiding.
- * De rijschool verzorgt ook uw opleiding voor het theorie examen volgens het C.B.R. ja/nee systeem. Theorieles wordt gegeven op maandagavond van 8 uur tot half 10.
- * De theorielessen kunt u gratis volgen als u rijles gaat nemen bij de rijschool.
- * Voor opgave of inlichtingen kunt u bellen: 05127-2053. Of u komt even langs op Tuskenwegen 35 in Opeinde.

K Bouwbedrijf KLEINHUIS

- Nieuwbouw
- Verbouw
- Onderhouds-
werken
- Renovatie

*Speciaal hang- en sluitwerk
tegen inbraak!*

- Bouwmaterialen
- Adviezen - Ontwerpen
- Aanvragen vergunningen etc.

05127 - 14 07

Sânbuorren 17 - Oudega (Sm)

LOONBEDRIJF & KRAANVERHUUR

De Tsjollen 4 Tel. 05127-1582

We beschikken nu over
3 Veenhuis zodebemers
+ container
(dus minimale wachtijden)

Ook voor alle andere
werkzaamheden kunt u op
ons rekenen

Vraag vrijblijvend inlichtingen

In “trijke” yn it “Kwartsjelân”

Fan Auke Melles de Vries hearde ik “it Kwartsjelân” neamen. As jonges gongen hja it kwartsjelân yn, en der bedoelde hy de Hegewarren mei. By neifreegjen nei dy namme waard my ferteld dat men om 1920 hinne simmerdykjes om de Hegewarren lein hie, en om wat jild yn te barren moast men in kwartsje oan de brêgewachter van Maaszen betelje as men der aaisykje woe. Nei van Maaszen kaam Japik de Jong der te wenjen en dy syn soan, Harm de Jong, sei dat hy yn Aldegea de namme kwartsjelân noch nea heart hie, mar wol fan net-Aldegeasters.

Foaral Grousters kamen der in bulte, en dy neamden dat wol sa. Mar net allinne foar de Hegewarren, ek foar it aaisykjen yn de Wieren (by Nijegea) moast in kwartsje betelle wurde.

Men mocht doe noch oan't en mei 19 april sykje. En noch altyd binne der ljippen; en dat wylst se eartiids by tûzenen socht en ferhannelde waarden. Moai trochsykje litte!

T.Br.-de Vr.

Yn't midden Jan Kezes Welling by syn “trijke”. Rjochts Fedde Breeuwsma en lofts brêgewachter Hendrik Liemburg. Fierderop aaisikers.

Yn Frieslân melke de boeren, de ky alle ûren.

Zoals reeds op veel plaatsen in Nederland is gebeurd, is in de Gemeente Smallingerland eveneens een W.B.E. opgericht.

Een **Wildbeheereenheid** is een vereniging van jachthouders, vogelwachters, imkers, landbouwers en/of leden van andere belanghebbende organisaties. Eén van de redenen van de oprichting van de vereniging is geweest dat het moderne jachtbedrijf steeds meer een planmatige aanpak vereist. Niet alleen de samenwerking tussen de jagers onderling, maar tevens de samenwerking tussen verschillende natuurverenigingen is daarbij van groot belang, omdat we uiteindelijk één gemeenschappelijk doel na-streven: van instandhouding tot verbetering van de fauna.

Door een aantal mensen is gedurende een half jaar gewerkt aan een Wild-beheerplan. Dit plan is vorig jaar tijdens een gehouden receptie aangeboden aan de Gemeente en aan die verenigingen, welke in de Gemeente bepaalde raakvlakken met de W.B.E. hebben.

In dit plan komen o.a. de volgende taken van de Wildbeheer-eenheid aan de orde:

- Wildinventarisaties
- Uitoefening van de jacht, geheel dan wel gedeeltelijk aan de hand van een Wildbeheerplan.
- Uitvoeren van projecten (kappen, wildspiegels, wildredders, biotoopverbetering, herstelplan Patrijs, enz.)
- Voorkomen en bestrijden van wildschade.
- Gezamenlijk vossenbeheer
- Organiseren schoonmaakdagen.
- Voorlichting op scholen.
- Contracten met standsorganisaties, Gemeente, Politie, Waterschappen, S.B.B., Vogelwachten enz.
- Benutten van oninteressante oneconomische gronden en terreinen.

Vrijwel direct na het aanbieden van het Wildbeheerplan is de WBE Drachten e.o. op zoek gegaan naar lokaties, welke bestempeld kunnen worden als "economisch oninteressant" of als "overtollige hoekjes", welke door inbreng van WBE-ers voor de fauna weer interessant gemaakt kunnen worden. De WBE liet het oog vallen op een perceel gelegen aan de **Manjepetswei**, in eigendom en beheer van de Gemeente Smallingerland. Na een grondige inspectie door een aantal mensen was men van mening, dat het perceel zowel floristisch als faunistisch geen

enkele waarde had, zodat in overleg met de gemeente werd besloten over te gaan tot kappen. Het terreintje werd spoedig darna afgeruimd en gemaaid door een aantal WBE-ers en Vogelwachters, terwijl loonbedrijf Toering zorgde voor het verdere "bouwrijp" maken van het perceel.

Ondertussen was de WBE met de Gemeente overeengekomen op **24 maart** een **Boomplantdag** te organiseren op desbetreffende lokatie. In totaal zouden 600 boompjes geplant moeten worden. De variatie in bomen zou bestaan uit es, eik wilg, vuilboom, berk, meidoorn, gelderse roos en rozebottel. Een keuze van soorten, waar in de toekomst zowel het reewild als wel diverse vogelsoorten voldoende dekking en broedgelegenheid kunnen vinden. Nectarhoudende struiken zullen er voor moeten zorgen dat ook vlinders en bijen voldoende aan hun trekken kunnen komen.

Terwijl op 24 maart de Dienst Voorlichting van de afd. Groenvoorziening

's morgens om 8.30 uur op de beide lagere scholen haar voorlichting aan de hoogste groepen verrichte, werd op de Manjepetswei de **"Boomplantdag"** gehezen. De 600 plantgaten werden conform de afspraak gemaakt door een aantal gemeentewerkers, waarin de boompjes vrij eenvoudig en toch goed georganiseerd geplant konden worden. Na een korte redevoering door wethouder Lammers konden ruim 40 leerlingen aan de klus beginnen. Vrij vlot en zonder problemen werden alle bomen geplant. Op 10.15 uur hadden Alle leerlingen een positieve bijdrage geleverd aan een stukje biotoop-verbetering in de omgeving van Oude-ga. Na het nuttigen van een consumptie werd om 11.00 uur de **"Boomplantdag"** gestreken. Een idee van de Wildbeheereenheid werd verwezelijk, waardoor deze nog jonge vereniging meteen blijkt heeft gegeven aan haar bereidwilligheid te willen investeren in de natuur en in de toekomst.

G. Hylkema
Voorzitter W.B.E.

P.S. Andere projecten in Oudega zijn reeds van start gegaan. Hierover een volgende keer?

In freon is immen dy 't de wierheit seit.

KONINGINNEDAG

Hallo jongens en meisjes van groep 1 t/m 8

Vrijdag 30 april willen we weer koninginnedag met jullie vieren! We beginnen 's morgens om half 9 met een verklede optocht, begeleid door de jeugd van het muziekkorps. Dus maak je mooi in de kleuren ROOD, WIT, BLAUW en ORANJE! Daarna gaan we allerlei leuke spelletjes doen en na afloop balonnen opla-ten, om ca. 12 uur. We rekenen op jullie! Kom 30 april naar het sportveld van Quick.

De feestcommissie.

Route van de optocht.

We starten bij het sportveld, daarna Gr. Haersmawei, Dwarssingel, op 'e Wal, Roundeel, Krûmdeel, Sanbuorren, Achterwei, Gariperwei, Buorren en daarna terug naar het sportveld.

P.S. Heb jij je nog niet opgegeven en wil je toch meedoen? Je bent alsnog van harte welkom. Laat dan nog wel even iets van je horen bij Agnes v.d. Burgwal, tel. 05117-9517. Ook de kinderen die niet in Oudega op school zitten kunnen zich opgeven! Hoe meer, hoe beter.

Oranjeconcert Christelijk Mannenkoor

Evenals vorig jaar is er op koninginnedag 's avonds om 8 uur in Drachten weer een Oranjeconcert door het Chr. Mannenkoor. Ditmaal in de Noorderkerk, waar koorzang steeds wordt afgewisseld met (veel) samenzang van bekende nederlandstalige en friese (feest) liederen. De tekst van de liederen wordt uitgereikt. Kaarten `a f 5,- zijn te verkrijgen bij boekhandel de Groot en Muziekhandel Haarsma.

TEXTIEL

WONINGINRICHTING

OOIJENGA

WEIBUORREN 104 URETERP TEL: 1320

GRATIS UN TAPJIT
GELEGD *KEUZE UIT MEER DAN 100 SRT.*
ADVIES EN PRIJSOPGAVE ZIJN VRIJBLIJVEND
DESGEWENST KOMEN WIJ MET DE HELE COLLECTIE BIJ U THUIS!

TECHNIES
BOORD
DE VRIES

- - elektro
- - water
- - gas
- - centrale verwarming
- - ventilatie
- - koeling

it west 12
9216 XE OUDEGA (SM.)
tel.: 05127 - 1526
fax: 05127 - 2755

*With the
compliments
of*

Voortman *Cookies*

NATUURONTWIKKELING IN 'T "LEGE MIDDEN"

Natuurontwikkeling is een veelbesproken onderwerp. Met name in het "Lege Midden" van Friesland, dus ook in en om Oudega roept dit verschijnsel de nodige vragen op. In dit stukje wil ik proberen antwoord te geven op de vraag: Welke voordelen brengt het onder water zetten van land met zich mee, oftewel wat zijn de voordelen van moerasontwikkeling ?

De vraag waarom er land wordt onttrokken aan het landbouwkundig gebruik t.b.v. de recreatie, natuurontwikkeling, bosbouw en/of rietteelt is hiermee natuurlijk niet beantwoord. Het antwoord op die vraag moeten we meer zoeken in de richting van overproductie en als gevolg een dalend rendement van de landbouw. Met andere woorden: het gaat hier weer om een sanering van de landbouw ten behoeve van de landbouw-in-het -algemeen. Dat dit niet altijd parallel verloopt met het belang van de individuele boeren zal duidelijk zijn, en veroorzaakt dan ook de meeste problemen. De vrijgekomen grond krijgt een nieuwe functie in de vorm van natuurontwikkeling in combinatie met rietteelt, recreatie, houtteelt en drinkwatervoorziening. Inmiddels is ook goed bekend, dat natuur-gebieden naast hun natuurlijke waarde ook een belangrijke economische waarde hebben, maar ik beperk me in dit verhaal tot de natuurlijke waarde.

Terug naar de moerasontwikkeling. Om de uitleg zo duidelijk mogelijk te maken, neem ik de bekende Jan Durkspolder als voorbeeld. Om een goed oordeel over moerasgebied te kunnen vormen, zou men eigenlijk een schaats- of vaartocht door de Alde Feanen moeten maken. Dit is namelijk ook moeras. Vier jaar geleden was de Jan Durkspolder een zomerpolder met een beperkte botanische waarde, een goed weidevogelgebied, dat 's winters een slaapplek bood aan veel ganzen en eenden. Daarnaast had de polder ook voor de landbouw een geringe betekenis in de vorm van hooiwinning en inscharing van vee. Omdat dit belang door de melkquotering en de mestwet steeds kleiner werd, was het voor de natuurbescherming noodzakelijk om het beheer van grasland nog eens kritisch te beoordelen. Daarom werd een soort kosten-baten overzicht gemaakt van deze vorm van beheer, waarbij de baten werden uitgedrukt in natuurlijke waarden (bijvoorbeeld weide-

vogels en plantesoorten). Die analyse viel samen met de pijnlijke uitslag van een onderzoek naar het voorkomen van de visotter in Nederland. Beide konklusies graslandbeheer schept niet altijd de gewenste situatie, en de visotter is uitgestorven in Nederland, ondersteunden de behoefte aan een natuurlijker beheer van een deel van de natuurgebieden. Bij "natuurlijker beheer van natuurgebieden" in het "Lege Midden" moet men vooral denken aan riet- en ruigtevegetaties, open water, moeras en moerasbos met een geringe beheersinvloed.

Aan de hand van diverse onderzoeken, inventarisaties en tellingen was inmiddels gebleken, dat andere moerasminnende planten, vogel- en diersoorten de afgelopen 40 jaar gigantisch in aantal achteruit waren gegaan als gevolg van de watervervuiling en de inpoldering van veel moerasgebieden in Nederland. Ook is gebleken dat de inpoldering voordelen opleverde voor de weidevogels. Door de toename van het graslandareaal werd hun leefgebied vergroot, maar dit ging wel ten koste van de soorten, die voor hun voortbestaan afhankelijk zijn van moerasgebieden.

De vraagstelling "Wat zijn de voordelen van moerasontwikkeling ?" is dus eigenlijk niet juist. Een dergelijke ingreep heeft zowel voor- als nadelen. Daarom kunnen we beter spreken over de gevolgen voor de natuurlijke waarden bij moerasontwikkeling. Aan de ene kant is bekend, dat de moerassoorten als gevolg van de verkleining van hun leefgebied gigantisch in aantal achteruit zijn gegaan, maar aan de andere kant is het een gegeven, dat op basis van de kosten-baten analyse graslandbeheer per ha duur is en op bepaalde plaatsen een te laag rendement in de vorm van natuurlijke waarden vertoonde (bijv. de Lytse Mar, de Jan Durkspolder, de Koai). Daarom is het gebruikelijk om de natuurgebieden niet alleen te beoordelen op de aanwezige waarden, maar ook op de mogelijk te ontwikkelen waarden van een gebied. Dit betekent, dat een gebied met belangrijke cultuur-historische, botanische waarde of broedvogel-populatie "tot in lengte van dagen" op dezelfde wijze beheerd zal worden, maar bij nieuw te verwerven gronden zal gekozen worden voor een stap terug in de tijd, met andere woorden moerasontwikkeling.

Terug naar de Jan Durkspolder. Voordat we met de uitvoering van de plannen konden beginnen betekende dit overleg met de pachters, aanvraag van vergunningen en overleg met de Vogelwacht Oudega, die al jaren weidevogelinventarisaties verzorgde. De pachters kregen ander land toegewezen en de Vogelwacht sprak zich met enige reserve positief uit over deze ontwikkeling. De uitvoering was eenvoudig, de zuid- en

oostkade zijn onder natuurlijk talud afgewerkt en de bemaling is stopgezet. Door de aanwezige hoogteligging ontstond variatie in waterdiepte van 0 tot 120 cm. Waartoe is die natuur in staat ? Om dit te kunnen beoordelen is enig geduld nodig, maar de eerste resultaten zijn bemoedigend. De moerasontwikkeling kan beginnen door een samenspel van waterkwaliteit, ontwikkeling van waterplanten en de aanwezigheid van de vele vogelsoorten heeft dit gebied met name bij vogelaars inmiddels een plekje verworven op de top 10 van de Nederlandse natuurgebieden. Er broeden inmiddels 70 soorten (JDP Wolwarren) en er zijn meer dan 100 soorten waargenomen (JDP), waaronder een aantal zeldzame waarnemingen, zoals de grote grijze snip en de Amerikaans gestreepte strandloper, 2 dwaalgasten uit Noord-Amerika. Meteen het eerste voorjaar juni/juli waren er zeer regelmatig lepelaars in de Jan Durkspolder te zien, maximaal 22 stuks. De aanwezigheid en de toename van typisch Nederlandse moerassoorten (zeldzame), zoals de geoorde fuut, zwarte stern, waterral en kleinste waterhoen zijn bemoedigend voor deze vorm van beheer. Een waarneming van 4 visarenden, de slechtvalk, steltkluut, dwergmeeuw of duizenden kemphanen, grutto's of kievitten zijn niet minder spectaculair en behoren momenteel allemaal tot de mogelijkheden.

De Jan Durkspolder en de Wolwarren zijn de laatste jaren uitgegroeid tot een belangrijke broedplaats, doortrekgebied, slaapgebied en verzamelplaats voor vele soorten eenden, ganzen, moerasvogels en steltlopers, waaronder onze bekende weidevogels.

In 1991 is het fietspad langs de Headamssleat aangelegd, wat een mooi uitzicht op de Wolwarren, Jan Durkspolder en de Lytse Mar biedt. De Lytse Mar ondergaat momenteel een facelift door middel van actieve natuurontwikkeling. Komend voorjaar (1993) zal er een waarnemingshut worden geplaatst bij de Jan Durkspolder op het einde van de Westersanning. Hierdoor wordt iedereen de mogelijkheid geboden zonder enige vorm van verstoring van dit alles te genieten. Voorgaande zal zeker verhelderend werken bij uw meningsvorming over deze vorm van beheer en natuurontwikkeling.

Ieder kan voor zich bepalen, ook aan de hand van de soortenlijsten en inventarisaties (hierna weergegeven door de Vogelwacht Oudega), welke vorm van beheer voor hem/haar de voorkeur geniet. Maar niemand kan ontkennen dat de keus is gemaakt op een verantwoorde wijze.

Nico Minnema

OGELWACHT

Broedvogel inventarisatie JDP en Wolwarren, uitgevoerd door VW
Oudega (F. Jelsma) i.s.m. it Fryske Gea. (volgens SOVOM methode=
broedvogelparentellen)

Soort	1990	1991	1992
Roerdomp *	-	1	-
Purperreiger*	-	1	-
Knobbelzwaan*	-	?	-
Grauwe gans*	0-1	?	1
Kolgans	-	?	-
Wilde eend*	-	75-80	-
Krakeend*	14	11-19	16
Pijlstaart *	1	?	?
Smient*	0-5	?	?
Wintertaling*	8	5-8	2
Zomertaling*	14	4-9	5
Slobeend*	29	35-37	18
Bergeend*	3	3	-
Jylgans	-	?	2
Kuifeend*	4	18	24
Tafeleend*	3	7	14
Buizerd	-	-	1
Br. kiekendief*	1	3	2
Torenavalk	-	0-1	-
Fazant	-	8	9
Waterral*	25	5	7
Porseleinhoen*	3	0-2	2
Kl. waterhoen*	1	2-4	-
Kl. waterhoen*	-	0-1	-
Fuut*	1	-	4
geoorde fuut*	1	-	7-8
Waterhoen*	1	2	1
Meerkoet*	-	75	48
Scholekster	26	8-9	8
Kievit	58	30	18
kl. Plevier	1	1	1
Watersnip	3	-	1
soort	1990	1991	1992

Kleinst
Klein

Wulp	3	3-4	7
Grutto	16	6	2
Tureluur	8	6	2
Kemphaan	0-4	-	-
Kokmeeuw*	±320	±650	±1300
Dwergmeeuw*	-	?	-
Zwarte Stern*	-	-	5
Visdief*	12	40	15
Houtduif	-	2	1
Koekoek*	-	-	3
Veldleeuwerik	-	0-1	-
Graspieper	9	5-7	-
Gele kwikstaart	1	1	-
Zwarte Kraai	-	2	1
Winterkoning	-	6	17
Heggemus	-	-	2
Snor*	2	6	4
Sprinkhaan*	3	11-12	4
Rietzanger*	-	32-44	41
Bosrietzanger*	1	-	3
kl. Karekiet*	-	11-16	22
Tuinfluit	-	2	3
Zwartkop	-	-	1
Grasmus	-	1	1
Braamsluiper	-	-	2
Blauwborst*	-	1	2
Roodborst	-	1	1
Merel	-	2	3
Matkop	-	-	1
Pimpelmees	-	1	1
Staartmees	-	-	1
Buidelmees*	-	-	1
Vink	-	-	1
Rietgors*	-	21-27	38
Gr. vliegenvanger	-	-	1
Spotvogel	-	-	1
Koolmees	-	-	2

? = vermoedelijk broedgeval* = typisch moerassoorten
1990- Inventarisatie van dit jaar is niet compleet, m.n. bep. zangvogels
zijn toen niet geïnventariseerd.

Weidevogel inventarisatie Jan Durkspolder, uitgevoerd door de VW Oudega (F.Jelsma) volgens BFVW methode (nesten tellen)

soort	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Kievit	35	25	23	47	43	44
Grutto	25	25	26	18	36	27
Scholekster	8	8	10	8	7	8
Tureluur	3	6	6	9	11	8
Watersnip	3	3	4	4	4	3
Wulp	-	-	1	-	-	-
Kemphaan	-	2	2	1	2	1
Gele kwikstaart	-	-	-	-	-	5

+-+-+--+-+-+--+

AGENDABURO

30 april	Koninginnedagactiviteiten op het sportveld
3 mei	Ledenvergadering RSO
28 mei	Volleybalbuitentoernooi
15 juni	Begin Avondvierdaagse (t/m 18 juni)
14 juli	Grietman Zomeravondconcert beide muziekkorpsen
24 juli	Grietman Oldtimershow
28 juli	Hippisch Festijn Grietman
29 juli	Grietman Braderie
20 aug.	Grietman Waterspelen
20 okt.	Amnesty International - Theater + Vredeskoor 2000 uur it Miensker

BERNEPRAAT !

Bernepraat is een nieuwe rubriek voor en door kinderen. Het is de bedoeling dat in iedere Bakkrogge een stukje geschreven gaat worden door één van jullie. Inge de Bruin van de Great Haersmaskoalle begint, hieronder kunnen jullie lezen wat zij te vertellen heeft. Inge kiest nu iemand van de Grûnslach voor de volgende keer en die kiest weer iemand van de Great Haersmaskoalle, enz. enz. Je mag schrijven over wat je maar wilt, als het maar niet meer is dan één bladzijde. (1 beschreven A-4) Let dus elke keer goed op, misschien is het jouw beurt. Wel graag inleveren voor de sluitingsdatum die voor in de Bakkrogge staat, bij Hennie de Bruin, Aldegeasterdyk 3.

NATIONALE BOOMFEESTDAG 1993

Woensdag 24 maart 1993.

Vandaag moesten we bomen planten voor de Nationale boomfeestdag. De kinderen van de "Great Haersma skoalle" moesten eerst naar "de Grûnslach" om dia's over bomen, planten en struiken te bekijken. Daarna moest van elke school iemand naar voren komen om een vaantje voor de school te krijgen.

Daarna deden we de scheppen op een busje en stapten we zelf op de fiets. We fietsten naar de Manjepetswei, daar legden ze ons uit hoe we het doen moesten.

Er waren ongeveer 44 kinderen en 600 boompjes. We waren zo maar klaar, het was erg leuk.

Na afloop kwamen we op de foto en kregen we drinken.

De scheppen werden weer op de bus geladen en wij stapten weer op de fiets. We moesten heel lang wachten voordat de scheppen er weer waren.

Inge de Bruin, Great Haersma skoalle

Voor de volgende keer kies ik Frieda de Vries, Langdeel 18

Ut 'e gielguorde

In reidsnijer oan it wurd.

**Wat hjir ûnder stiet, giet oer Theunis Elzinga.
Mei syn frou Tine wenne er op Wolwarren 1; in protte
Aldegeasters witte dat grif noch wol.
Ik ha dêr in bulte by harren ferkeard. Wy wiene freonen.
Theunis hat my ek ferteld oer syn wurk as reidsnijer.
Foar my wie dat in nijsgjirrich berop: reidsnijer.
Dêr oer is Theunis hjirûnder oan it wurd**

L *In reidsnijer hat in bannich libben yn'e jiertiid dêr't men in bulte min waar yn ferwachtsje kin. Syn "ûngetiid" falt ommers yn it winterskoft en it waar is dan gauris min. Sa min, tink ik dan as leek, dat er net iens arbeide wurde kin. As it goed arbeiderswaar is, dan wurdt der oanwrotten, fansels. Sjoch ik dat goed?*

Th Ja, dêr ha jo gelyk oanJa, dêr ha jo gelyk oan. Ik begûn ornaris om desimber hinne te snijen en dat gong dan sa troch oant april en dat waard ek wolris mids april. Want it wierre ek wolris tsjin fansels yn sa'n winterskoft. Der wiene suver altiten wol dagen by, dat ik net arbeidzje koe, hiele of heale dagen. Dêr moast ik wol rekken mei hâlde. Dan siet ik my te ferbiten by de kachel. Bomis, bygelyks, kin it hiele feest bedjerre en in protte rym oan it reid docht dat ek. Mar as it wetter leech stiet en it iis kin hâlde, dan ferkeart in reidsnijer suver yn ideale omstannichheden. En dan wurdt der oanbealge, hear, dêr kinne jo fan op oan.

L *Omdat yn it winterskoft de dagen sa koart binne, arbeiden jo fan'e moarnsskimer oant de jûnsskimer, nim ik oan.*

Th Ja, fansels, in reidsnijer kin gjin lange dagen meitsje yn'e winter. Ik gong moarns al betiid nei't wurk ta, as it noch skimerich wie. Want ik moast earst ek noch in fiks ein roeie, myn wurk lei net njonken de doar. Dan wie ik op myn

wurkplak by deiljocht en dan gong it wurk ek suver de hiele dei troch, sûnder skoft dat makke.

L *Reidsnijer liket my, as leek, frijwat leabrekend wurk ta. Dêryn sil ik fan jo wol gelyk krije, tink.*

Th Grut gelyk. Reidsnijer is swier wurk. Ik soarge dan ek altyd, dat ik goed op foer lei en oars soarge Tine dêr wol foar. Yn'e besettingstiid, doe't goed streksum iten hyltiten krupper waard, gong ik moarns de doar út mei in stevig flierke yn'e mage fan brette ierpels. As ik dan yn it skouke stapte, koe'k op'e nâle wol draaie. In liiffol fan dat skoander iten koe'k wol fiif oeren op arbeidzje. En as ik letter op'e dei roppich begûn te wurden, dan hie'k dêrfoar wol wat bôleguod by my. Dat wie yn'e oarlochsjierrren gjin lekker iten, mar toe mar. De bakker koe dat ek net helpe, mar ien kear hat er it wol hiel slim ferdoarn: hy hie polke yn it besleek dien ynpleats fan sâlt!

L *Wy hawwe in siswize fan: goed ark is it heale wurk. Dat jildt ek foar in reidsnijer, fansels.*

Th Ja, no! In goed reidmes is wat wurdich, hear. Dêr moat in reidsnijer wol sawat in heale dei mei arbeidzje kinne. Ik hie meastentiids dan ek twa fan dy messen by my. It skerpjen fan sa'n mes die ik mei in hotte. *) Der wiene smidden, dy't de namme hiene, dat hja sokke poerbêste reidmessen makken. Sa'n ien hat der yn Hurdegaryp wenne. It reidmes wie wol in wichtich, mar net it iennichste stik ark dat ik brûkte om te snijen. As der iis lei yn'e reidpuollen en dat iis koe hâlde, dan naam ik de reidskower mei. Dat is in houten ding, mei foarenoan in skerp mes, oan'e achterkant in grutte stôk om te skowen en in ramt der op om de ôfsniene reiden byinoar te hâlden. Dy reidskower wurdt oer it iis skood, de reiden falle dan fansels yn it ramt. *) **hotte:** in stik stien (natuer- of keunststien) dêr't de sneed fan it mes mei skerpe wurdt.

[tenei noch wat.]

Loadewyk de Jong

ALD EN NIJ

Noch krekt op 'e tiid kinne yn dit aprilnummer dizze beide foto's foar "Ald en Nij"

Op de âlde foto sjogge wy in tige âld hûs dat yn 1719 boud wie. It wie it hûs fan Gerrit Adema en Grytsje van der Wal yn de buorren. (no Buorren 17)

Gerrit wie klompmakker en grienteman. En krekt op 'e tiid waard dizze foto makke troch Japik van der Kooi, want der wie al in begjin makke mei it ôfbrekken fan de greате skuorre, dy't heaks op it hûs stie. Boppe it hûs is der noch in lyts stikje fan te sjen en ek noch de doar neist de wenkeamer. De skuorre rjochts wie fan de buorman [no H. Westerhof] Yn it achterste diel wie de grientewinkel. De klompmakkerij wie yn de skuorre en tsjin de muorre fan it hûs fan Sipke v.d. Meulen leinen altiid dikke beamstammen wêr 't de klompen út makke waarden.

Yn 'e oarlochstiid, doe't men nei achten jûns net mear op 'e dyk komme mocht, wie dit in plak wer 't ferskate lju juns byelkoar kamen foar in praatsje. Men kaam dan dwersoer en achterom oer de bosk.

foto W. Boomsma

De soan Sybren naam de saak oer en troude mei Anna Posthumus. Yn 1953 lieten hja der in nije winkel bouwe; der waarden gjin klompen mear makke, mar der kaem gans mear as allinne griente.

Yn 1968 waard der útwreide mei de oanbou rjochts.

No wennet der wer in Gerrit Adema, in pakesizzer, troude mei Goke Wymenga. Mar hja hawwe yn dit pân net sa lang mear in winkel. Mei 1 maaie oanstearde nimme hja de saak fan Wiebe Jelsma oer.

Dan is it "nije" dus ek al wer "âld".

Gerrit en Goke kinne no oan de tsjinwurdige fraach nei it greате ferskaat net foldwaan, omdat hja te min romte hawwe.

Mar yn de nije Cirkel-selsbetsjinning wurdt it assortiment dan sa útwreide dat de Aldegeasters dêre aenst te kust en te keur kinne. Yntusken stiet de folgjende generaasje, wer in Sybren, al klear om de affearen fierder fuort te setten.

T. Br.-de Vr.

Foar de famyljes Adema wenne Jan Vaartsjes yn âlde it hûs. Jan en Ytske hienen der in winkel. Jan wie yn syn tiid in bekende Aldegeaster, dy 't wol wat oandoarste. Wa wol ris wat oer Jan Vaartsjes fertelle?

Van de Oudegaaster raadsleden.

Het project Blauwe Zone...

wat kunnen wij verwachten??

Begin Februari hebben wij actie gevoerd tegen de (rijks)plannen "Structuurschema Groene Ruimte" met het aanbieden van 520 handtekeningen richting Den Haag. Mijn waardering voor de initiatiefnemers!! Helaas kon ik de ingelaste commissie-vergadering niet aanwezig zijn, i.v.m. vakantie afspraken. Dat "Drachtsters" het woord in deze vergadering hebben gevoerd, lijkt misschien wat onlogisch, maar heeft ook zijn voordelen. Het draagvlak moet uit de gemeenteraad komen en niet alleen afhankelijk zijn van plaatselijke raadsleden. Een belangrijke taak voor ons is de collega's te overtuigen met steekhoudende argumenten.

Maar wat hangt ons nog boven het hoofd met het provinciale plan **de blauwe zone**??

In de blauwe zone spelen diverse zaken die voor de toekomst van ons gebied van groot belang zijn.

Daarom werken de prov. Friesland, de gemeenten Boarnsterhim, Leeuwarden, Tytsjerksteradiel en Smallingerland, de waterschappen en de ministeries van LNV en VROM samen om een ontwikkelingsvisie voor de blauwe zone op te stellen.

Deze overheden hebben met elkaar een stuurgroep in het leven geroepen, die de visie moeten voorbereiden. Het landbouwschap, de Friese Milieu Federatie en de kamer van koophandel maken als waarnemers deel uit van de Stuurgroep.

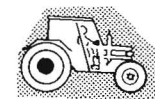
Deze stuurgroep heeft in een notitie van februari 1993 een aantal doelstellingen geformuleerd.

Voor een verantwoorde toekomstige ontwikkeling wordt in de Blauwe Zone gestreefd naar:

- * **het bevorderen van een goede leefbaarheid: in stand houden en ontwikkelen van een aantrekkelijk woon-, werk- en leefmilieu.**

- * een ecologische meerwaarde, waarbij de belangrijkste dragers zijn:
 - uitbouw van de laagveen-natuurcomplexen
 - goede milieu-omstandigheden (m.n. waterkwaliteit)
- * een economische meerwaarde, waarbij de belangrijkste dragers zijn:
 - zo veel mogelijk in stand houden van de agrarische productie
 - uitbreiden van de toeristisch-recreatieve betekenis

Doelstelling Landbouw:

- De landbouw is een belangrijke bron van werkgelegenheid in de Blauwe Zone. Gestreefd wordt naar het zoveel mogelijk op peil houden van de bestaande agrarische productie. In het (blijvende) landbouwgebied zal een optimale agrarische ontwikkeling mogelijk moeten zijn. Daar dient ruimte te zijn voor een eventueel gewenste intensivering, schaalvergroting en/of productieverbreding. Voorzover noodzakelijk zullen externe productie-omstandigheden verbeterd dienen te worden, b.v. ten aanzien van de verkaveling en waterhuishouding.
- Het niet doorgaan van het project Blauwe Zone is met het oog op een goed perspectief voor de landbouw niet gewenst. Er komt dan geen duidelijkheid over het invullen van de ecologische hoofdstructuur. Het blijvend laten drukken van het bruto-EHS- "Stempel" op een groot gedeelte van het gebied zal remmend werken op een gezonde landbouwkundige ontplooiing. Verder zijn er dan op dit moment geen gesubsidieerde verbeteringen mogelijk via het landinrichtingsinstrumentarium.
- De mogelijkheden voor verweving (op bedrijfsniveau) van landbouw met andere functies zijn vrij beperkt, gelet op enerzijds de interesse van de agrariërs in het gebied en anderzijds de aard van de natuur en de recreatie. Waar mogelijk zal de verweving verder worden bevorderd. Ook de mogelijkheid om de agrariërs te betrekken bij het beheer van natuurgebieden verdient aandacht.

Wanneer ten behoeve van de noodzakelijke natuuruitbouw landbouwgronden aan het huidige agrarische gebruik worden onttrokken, zullen er goede voorwaarden geschapen moeten worden voor de uitkoop en/of verplaatsing van bedrijven in de Blauwe Zone (of eventueel de omgeving).

Doelstelling Recreatie:

- * **Versterken van de recreatief-toeristische structuur:**
 - leveren van een bijdrage aan de economische ontwikkeling (werkgelegenheid)
 - bieden van recreatiemogelijkheden aan recreanten en toeristen.

- 0 Er moet ruimte worden geboden voor een verdere ontwikkeling van de watersport, de dagrecreatie en de verblijfsrecreatie in de Blauwe Zone. Dit kan door enerzijds de bestaande mogelijkheden en voorzieningen in stand te houden en te verbeteren en anderzijds door deze uit te breiden en nieuwe tot stand te brengen.
- 0 In grote delen van het gebied is de recreatie verweven met de natuur. Uitgangspunt is dat de bestaande (mede) gebruiksmogelijkheden in natuurgebieden in stand blijven. Bij een verdere uitbreiding van de natuurgebieden moet uitgegaan worden van goede goede mogelijkheden voor recreatief (mede) gebruik.

Tot zover een aantal belangrijke punten uit de notitie van de stuurgroep. Een schetsplan is in de maak en zal naar ik aanneem nog voor de vakantieperiode aan de commissie Milieu, Wonen en Werken van onze gemeente worden aangeboden voor inspraak. De doelstellingen zijn bekend, naar de uitwerking ben ik zeer benieuwd en velen met mij. De toekomst voor ons dorp Oudega en omgeving wordt opnieuw bepaald!!

Loek Oosterhoff.

Swid Afrikaans recept.

Hoender (kip) Pastei

Benodigdheden:

- 750 gr. kipfilet
- 1 grote gesnipperde ui
- 250 gr. champignons (plakjes)
- kerniopoeder naar smaak
- 150 ml. melk (bloempapje)
- evt. blikje asperges
- bladerdeeg.

Bereiding:

De kipfilet inzouten, aanbraden en dan in stukjes snijden. De ui & champignons even in boter fruiten. Stukjes kip bijvoegen en evt. de asperges. Het geheel op smaak brengen met kerniopoeder. Dit mengsel in een ingevette ovenschaal doen. Dan het bloempapje eroverheen scheppen. Het geheel afdekken met bladerdeeg en dit bestrijken met melk. De schaal ± 20 à 25 minuten in de oven (225 °C). Opdienen met rijst & groene salade. Eet lekker!

Bea.

KLEURPLAAT VOOR DE KLEINTJES

Deze kleurplaat is bestemd voor de kinderen van de kleuterschool. De kleurplaat krijgen jullie op school. Als je hem mooi hebt ingekleurd kun je hem weer inleveren bij juf. De mooiste kleurplaat wordt beloond met een prijs. Doe je best!

Nationale Boomfeestdag, zie ook blz. 12 en blz. 23

creatief

Voor onze allerkleinsten: een knuffelkonijnje

Benodigd materiaal:

- * washandje, wit of pasteltint
- * vulling: fiberfill of watten (synth)
- * 1/2 m smal lint
- * naaigaren
- * borduurgaren voor neus en ogen
- * belletje

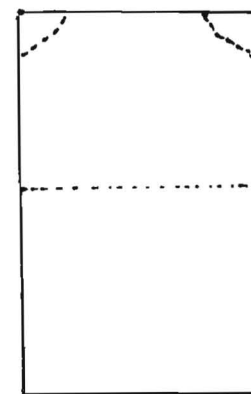
Werkwijze:

Neem een washandje en vul dit op met watten of fiberfill. Op de helft knoopt u er een lint omheen, zodat er een hoofdje ontstaat. Dit lint zet u met een strikje vast.

Door om de twee punten van het washandje een draadje te binden ontstaan de oortjes.

Nu vullen we de rest van het lijfje even bij, stoppen hier het belletje in en naaien de onderkant dicht.

Nu nog de oogjes en 't neusje erop borduren en het konijntje is af.

HvT-B

Taxi de Vries verzorgt ziekenvervoer in de regio Bergum, Garijp, Oudega, Suameer en Eernewoude, voor particulier, ziekenfonds, rolstoelgebruikers en alle anderen die min of meer regelmatig een taxi nodig hebben. Dag en nacht, 24 uur per dag, behulpzaam en betrokken. Noteer het telefoonnummer of knipt u deze advertentie uit.

Naast onze gewone taxi-dienst verzorgen wij:

- **zittend ziekenvervoer**
- **rolstoelvervoer**
- **disco vervoer**
- **groepsvervoer**

Bel 05116-3400

Taxibedrijf de Vries

Mr. W. M. Oppedijk van Veenweg 22a, Bergum - Oudega

50+50+50+50+50+50+50+50

Centraal Informatie Punt

Wanneer krijgt u bijstand voor bijzondere kosten?

Ouderen zijn het liefst zelfredzaam en regelen waar mogelijk hun eigen zaakjes. Soms ontkomen ze er niet aan een beroep op een deskundige te doen. De maatschappelijke veranderingen in het "Jaar van de Ouderen" voltrekken zich in een razendsnel tempo. Daardoor zijn veel ouderen niet bekend met de recente wetten en regelingen, voorzieningen en faciliteiten. Het inwinnen van een deskundig advies wordt steeds noodzakelijker om de eigen belangen zo goed mogelijk te beschermen. Goede raad hoeft niet duur te zijn. Bij het Centraal Informatie Punt in Drachten is het advies gratis.

Ouderen maken vaak door onwetendheid geen gebruik van allerlei rechten. Een voorbeeld: Mw. Jansen moet op advies van de specialist een gehoorapparaat aanschaffen ter waarde van f. 1600,=

Ze schrikt even van de rekening, maar de schade blijkt mee te vallen. Het ziekenfonds vergoedt het grootste deel, nl. f. 1200,=. Heeft zij nu nog recht op bijzondere bijstand voor het resterende gedeelte van f.400,-? **Antwoord:** Ja. Als zij aan de inkomens- en vermogensnormen van de gemeente voldoet krijgt zij voor het restant van f.400,- bijzondere bijstand. Let wel, er is altijd een drempelbedrag van f. 186,= zodat de vergoeding is: f. 400,= minus f. 186,= is f. 214,=. De bijzondere bijstand wordt gegeven voor verschillende uitgaven. Uitgangspunt is dat de aanschaf noodzakelijk is en men zelf onvoldoende geld heeft om de uitgave te betalen. De aanvraag moet worden ingediend bij de afdeling **Sociale Zaken en Welzijn** van de gemeente. Het C I P in Drachten geeft adviezen aan ouderen over onderwerpen als hierboven en is behulpzaam bij het invullen van formulieren. Het C I P houdt dagelijks spreekuur van 9.30 tot 11.30 uur in het dienstencentrum aan het Van Knobelsdorffplein. Iedereen, ouder dan 55 jaar, kan er terecht voor informatie. Men kan thuis ook worden bezocht.

As april bliest op e hoarn, stiet it goed foar gers en koarn

50+50+50+50+50+50+50+50

Gezamenlijke middag Ouderenbonden en soos

Op 9 maart was er weer een gezellige middag voor de leden van de

ANBO, PCOB en de soos. Medewerking werd verleend door de Cabaretgroep "**de Sweltsjes fleane leech**" uit Gorredijk.

Dhr A. de Boer sprak in zijn openingswoord een bijzonder welkom uit aan deze groep, maar ook aan de leden die aanwezig waren. Ook deze middag viel weer goed in de smaak. In de pauze werden er loten verkocht, waar je mooie prijzen mee kon winnen. Dit alles was onder leiding van mw. J Lykelema. Namens haar dan ook dank aan de winkeliers die de prijzen beschikbaar stelden. Aan het eind van de middag sprak mw. T. Bruinsma-de Vries namens ons allen een woord van dank uit aan de cabaretgroep, voor deze geslaagde middag. Ze kregen nog een doos bonbons aangeboden en hierop volgde een daverend applaus. Op 20 april komt de soos voor de laatste keer bijeen, en wel een hele dag. 's Middags gaan we met elkaar een warme maaltijd gebruiken van het Dienstencentrum. Het begint 's morgens om 9,45 uur in It Miensker.

J.L.A.

Elektrifikaasje.

Yn 'e Bakbrogge nr. 5 (nov. 1992) ha 'k yn myn stikje oer de elektrifikaasje fan Aldegea in ynlochting benefter litten. Dat hie net moatten fansels, en dat wol ik no efkes goed meitsje. It giet hjir om: dy iene elektriciteitsman hiet Karst, stiet der. Dat is in heale wierheid, syn namme plus fan wie Karst Krempel en Karst wie in hiel grutte keardel.

Loadewyk de Jong.

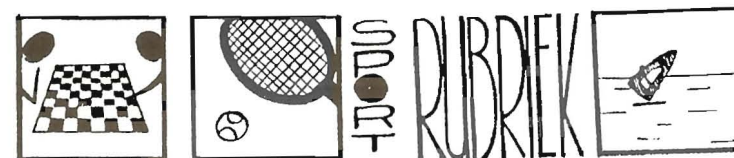
**T MIDDELPUNT
VAN DE BUURT!**

TEVENS
SLIJTERIJ

GERRIT ADEMA

OUDEGA (Sm.)

Telefoon 05127 - 1371

Geachte damvrienden,

Zaterdag 27 maart was het dan zover. Nadat het schoolteam van de Grûnslach als 2de geëindigd was van Friesland, kwamen ze in de halve finale van alle basisscholen van Nederland.

Nou is het damspel normaal gesproken al een zenuwachtig gedoe, als er dan nog bijkomt dat het om het kampioenschap van Nederland gaat, kunt u begrijpen dat de druk, die op deze kinderen lag, erg zwaar was. WESTERBORK was dit keer de plaats waar we aan moesten treden. Om 10.30 uur zaten de deelnemers allemaal keurig achter de borden. Ondanks de woorden van de wedstrijdleiding en de trainers, dat de dammers een beetje rustiger moesten spelen, kwam er van een goed geconcentreerd damspel niet veel terecht. De spanning was duidelijk te groot. Het team van Oudega kwam dan ook niet verder dan een vijfde plaats, wat gezien hun capaciteiten erg tegen viel. Maar we gaan vol goede moed volgend seizoen weer verder en proberen dan de finale te halen.

Trainers en schooldamteam de Grûnslach.

PS: Nieuwe leden zijn welkom. **Waar blijven de meidendammers?**

Avondvierdaagse Oudega.

Samen met de Noord Nederlandse Wandelsportbond wordt ook dit jaar weer een avondvierdaagse georganiseerd in Oudega.

Deze wordt gehouden van dinsdag 15 juni t/m vrijdag 18 juni. Er kan 5 km, 10 km en bij voldoende deelname 15 km gelopen worden door en in de omgeving van Oudega.

Kinderen van de basisscholen kunnen onder begeleiding

meelopen in groepen. Opgave hiervoor bij één van de basisscholen. Individuele lopers kunnen zich opgeven bij de Rabobank of 's avonds aan de start.

De startplaats is de Chr. basisschool "De Grûnslach", Buorren 34a te Oudega.

Er kan gestart worden vanaf 18.00 uur.

Wij hopen dat de wandelaars de laatste avond door familie en vrienden met een bloemetje worden binnengehaald. Vrijdagavond komen alle wandelaars van de verschillende afstanden weer in de Buorren bij de Ned.Herv. kerk en gaan dan richting basisschool.

Ook dit jaar rekent Oudega op uw sportieve medewerking, is het niet als wandelaar cq begeleider/ster, dan wel als supporter.

Commissie Avondvierdaagse Oudega.

RSO-Bestuurspraatje.

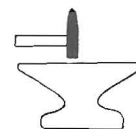
Het seizoen 92/93 nadert zijn einde. Echte beslissingen zijn er nog niet gevallen, maar wat wel gezegd kan worden is dat dames 2 minimaal promotie/degradatie wedstrijden gaat spelen (kampioenschap is nog mogelijk), Heren 1 zich glansrijk door het tweede gedeelte heen heeft geslagen (opgeklommen naar een 6e plaats), en dat dames 1 nog steeds kantje boord is of ze in de tweede klasse blijven spelen. Verder eindigt heren 3 derde van boven, en heren 4 op de vijfde, misschien vierde plaats. De eindstanden worden in het zomer nummer opgenomen.

R.S.O. zal nog 3 keer naar buiten treden met verschillende zaken.

Ten eerste om donateurs te werven en te bezoeken; immers om de vereniging goed draaiende te houden, is het belangrijk dat het hele dorp ons steunt. Een goede jeugdopleiding kost geld, maar het geeft ook een enorme uitstraling naar buiten toe.

Ten tweede het straten-volleybaltoernooi op 28 mei a.s.. Wij verwachten dat weer veel teams zich zullen opgeven, na het succesvol verlopen toernooi van vorig jaar.

Ten derde organiseren wij in samenwerking met de Grietmantijdens de braderie, weer een sjoelwedstrijd op de grootste sjoel-bak ter wereld. Dus actie genoeg.

A. WELLING

GAZELLE

- ★ Smederij
- ★ Fietsen, Gazelle, Union
- ★ Reparaties

BUORREN 18 – OUDEGA – TEL. 05127-1536

De snelweg
naar uw
rijbewijs

Autorijschool WIJMA

voor een gedegen en vlotte rijopleiding

Feike Wijma
De Klynhoeke 6
9217 RT Nijega
05127-2619

SIBMA ASSURANTIËN

Voor de verzorging van al uw verzekeringen, hypotheek en elke vorm van financiering, maatwerk voor particulier en midden- en kleinbedrijf.

SPAREN:

Uw geld dagelijks opvraagbaar, met hoge rente.

Maandelijks bijschrijving van rente op rente bij het kapitaal.

Voor meer informatie:

SIBMA ASSURANTIËN

It West 3, Oudega (Sm.)
Tel. 05127-1296

Voor Uw SCHILDER- en BEHANGWERK naar

Schildersbedrijf **J. KUIPERS**
Buorren 36, Oudega

Ook prima materialen voor
ZELFSCHILDEREN en
BEHANGEN

Aannemersbedrijf REIDINGA BV

Postbus 11
9230 AA
SURHUISTERVEEN
TEL. 05124-1487
05127-1988

Folkert de Haan *de echte groenteman!*

ER MAG GEEN TWIJFEL
OVER BESTAAN
IN KWALITEIT EN SERVICE
STAAN WIJ BOVENAAN

Buorren 42 - Tel. 05127 - 1414 - Oudega (Sm.)

Rabobank

Meer bank voor je geld

kapsalon JANNEKE
voor Dames en Heren

TENNIS JANNEKE
* verhuur van tennisbaan op kunstgras met verlichting
* tennisles

* zonnebank met gezichtsbruiner

Dykfinne 4 9216 XL Oudega (Sm.)
Telefoon 05127-1873

de Vries Bakkerij

Brood
Koek
Banket

ons produkt 'n kwaliteit apart

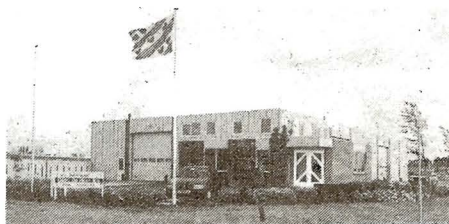
Buorren 21-Oudega (Sm.)-tel. 05127-1366

Bouwbedrijf

Gebr. De Haan b.v.

Grouw Tel.05662-1632

KWALITEITSBOUW UIT GROUW

Zijn begrippen als kwaliteits-
materialen en correcte organisatie
voor u sleutelwoorden?

Dan zijn wij voor u

EEN VERANTWOORDE KEUS

Voor mij zal dit het laatste bestuurspraatje zijn voor De Bakbrogge. Na 6 jaar bestuurslid (waarvan 3 jaar voorzitter) treedt ik uit het bestuur. Het was een mooie maar drukke tijd.

Ate Oosterhof, voorzitter.

SPONSORS RSO

Sinds kort wordt het 2de damesteam gesponsord door:

slagerij Adema Earnewâld

Het 2de team en het bestuur bedanken slagerij Adema voor de shirts. Verder zijn er door **Loerts Interieurbouw**, dit zijn Bert Drenthe en Peter Loerts, 10 nieuwe ballen beschikbaar gesteld. hiervoor ook onze dank. De andere sponsors van RSO zijn:

Dames 1: **S. de Vries en W. de Haan (Sumar)**

Heren 1: **D. Visser**

Heren 2: **W. Toering**

MINI'S

Op 16 januari 1993 hadden wij, de mini's, een volleybaltoernooi in Grootegast. Het was er leuk en gezellig.

De groep van Wiebe, Otto, Eetske, Margje en Djoke hadden 2 keer van hun tegenstanders gewonnen en een keer gelijk gespeeld. Onze beste groep met Sytske-Gerry, Ineke, Foekje en Marije deden erg hun best. De groep met Pieter, Nicolien, Golda, Hielkje en Hilde hadden twee keer verloren van de andere groep en één keer gelijk gespeeld. Na een kwartiertje volleyballen moesten we ook weer een kwartiertje wachten. Iedereen die geld mee had kon wat kopen in de bar. Wij moesten om kwart over acht 's morgens bij de Casper staan, en om half één waren we weer thuis. Iekje en Jantje waren de leidsters van de twee groepjes van Pieter, Nicolien enz en Wiebe Otto enz.

Eerst konden we de sporthal niet vinden maar even later lukte dat gelukkig wel. Het was ongeveer een half uur rijden, maar we vonden het wel erg leuk. En bij het einde kregen wij nog een boekje en een sticker.

Van Djoke Westerhof en Hilde de Vries.

Naar Harkema,

We moesten kwart voor tien bij de Casper zijn. En dat waren we. Iedereen was hartstikke zenuwachtig. Wiebe vroeg: Hoe lang is het rijden. Toen zei Iekje: Nou zo'n twintig minuten..Toen we er waren wisten we niet waar we moesten zijn, dus bleven we bij de juffen. Toen we in de hal kwamen schrokken we ons kapot (maar we zijn weer heel). De eerste wedstrijd hebben we verloren, de 2e ook. Maar de 3e moesten we tegen onze andere groep. En die wonnen we!!! We hebben het verder nog heel leuk gehad!

Nicolien Woudsma.

R.S.O. BUITENTOERNOOI

Op vrijdag **28 mei a.s.** organiseert R.S.O. het jaarlijkse volleybal buitentoernooi.

Aanvang : 19.00 uur
plaats : het sportveld

De kosten bedragen f 22.50 per team. De regel: maximaal 3 Nevobo leden en 3 heren in 1 team blijft van toepassing.

Inwoners van Oudega, hier mag uw buurt niet ontbreken.

We rekenen weer op vele deelnemers, maar ook de passieve (supporters) zijn van harte welkom!

Als het weer deze avond niet meewerkt, wordt het programma verschoven naar zaterdag 29 mei.

Wij rekenen op uw deelname.

Opgave voor 14 mei bij:

Iekje Kooistra-Wijma
Tel 05117-9348

De Wisselbeker (aangeboden door It Miensker), is nu voor het tweede jaar in het bezit van de Sânbuorren.

De algemene ledenvergadering van volleybalvereniging R.S.O. zal gehouden worden op, maandag 3 mei om 20.00 uur in It Miensker.

Wij willen graag een gospelgroepje oprichten. Het is de bedoeling dat we alleen in Oudega optreden. Hiervoor zoeken we nog enkele leden en muzikanten. Ook zouden we graag ruimte hebben om te oefenen. Belangstellenden kunnen bellen naar Karla Tjeerdsma, tel. 1719.

Te koop: **korfbalschoenen** (zien er nog goed uit) maat 34, tel. 1570

Vrijwilliger gevraagd voor Peuterspeelzaal "De Krobbe" 1 keer in de drie weken op dinsdag- en donderdagochtend van 8.30 uur tot 11.30 uur. Informatie en opgave bij Wieke de Vries, tel. 05127-2207

nationaal reumafonds

De kollekte van het Nationaal Reumafonds gehouden in de week van 21 tot 27 maart j.l. heeft in Oudega een bedrag van **f 1715,15** opgebracht. Aan de kollektanten en een ieder, die door een financiële bijdrage deze actie ondersteund heeft, zeggen wij hartelijk dank.

Kollektanten en gevers van de **SIMAVI**-kollekte. De kollekte heeft **f 1541,25** opgebracht. Allemaal hartelijk dank voor u hulp en inzet.

let op: Kopiaj inleveren voor **24 mei!**

Oudega in het begin van deze eeuw door Sierd de Vries

Sierd de Vries, één van de oudste inwoners van Oudega (zie Bb 3/92) beschreef in 1988 hoe Oudega er omstreeks 1900-1915 uitzag. Wij nemen zijn beschrijving in zijn geheel over, verouderde spelling en friesisme inclusief. Wanneer de redactie denkt dat iets verduidelijkt moet worden, staat dat tussen haakjes.

In dit nummer deel 4.

laatste regel voorgaande: (sierd de Vries vertelt)4. *Deze wijk is gegraven door Bearn Adema en zijn zoon Marten en door de broers Joeke, Willem en Aalzen, zonen van Jannes Adema.*

Het eerste huis dat er op werd gebouwd woont nu Meindert Kooistra (intussen afgebroken en nieuwbouw door B.Bergsma) Hendrik de Haan liet het bouwen. Dat was de Vader van Folkert de Haan en de overgroot-Vader van nu de groenteman. Hij kocht die strook tot en met het erf waar nu Sieberen Elzinga woont. Later heeft hij weer stukken aan anderen verkocht. Jan Stelwagen kocht het andere gedeelte waar nu Jappy Alberda op woont en dan kocht Ljibbe Stelwagen het strookje voor zijn huis waar later Gerrit Elzinga op woonde en Sieberen Elzinga kocht het tipje waar het huis van Theunis Elzinga staat. Dat was het tweede huis dat er op gebouwd is. Kornelis Douma kocht een stuk (land) over de wijk en legde er een dijk om en bouwde er een windmotor in. Die kwamen toen in de plaats voor de oude molens. De noordkant, waar W.v.d. Lei nu woont, ging in kleinere perseelen. Waar Wiebe woont bouwde Jan Sibma een woning op, maar die is jong overleden en de weduwe bouwde het huis waar nu Jan Lepstra woont. (G. de Vries, West 1) en het huis met land werd verhuurd. Jan v.d. Wal liet het huis bouwen waar Halbe de Boer nu woont en dan stond even verder nog een oude boerderij waar Gerben de Vries woonde. Gerben was de groot-Vader van Wopke de Vries (en van Siebe) Die plaats is even later afgebroken en is weer opgebouwd bij de Hooiweg waar nu Jentje Paulusma woont.

Waar nu de weg eindigt, ten westen van Gerk Hylkema, stond ook nog een oud huis. Dat is later afgebrand, toen woonde Wiebe Jelsma er. En dan stond het huis waar Gerk Hylkema nu woont; daar woonde Mindert Deelstra, de Vader van Oebele Deelstra, die nu in de buurt woont. Die drie woningen stonden er en dat van Age Hospes. Wat er nu meer staat moet je allemaal wegdenken.

Nu gaan wij de Hooiweg op en dan komen wij bij Meindert Faber. Daar

komen wij op het stuk land waar Jentje Paulusma woont. Van de westhoek in lag daar een sguin pad door heen op het huis aan waar J. Tasma (Geasten 10) nu woont, maar dat huis stond er toen nog niet. Dat pad liep agter Otto Kooi (Geasten 7) langs en dan tot de boerderij waar de gebroeders Veenstra laatst woonden; toen is die boerderij afgebroken. (met de ruilverkaveling). Daar woonde vroeger Eeuwe Riemersma, de groot-Vader van Sjoerd Riemersma. Het was een groote plaats maar die werd verkocht en Eeuwe bouwde een nieuwen waar Sjoerd nu nog woont (Dwarssingel 41).

Nu gaan wij weer terug naar J. Tasma. Dat huis is omstreeks 1911-12 gebouwd. Ten oosten van Tasma lag een smal stuk land en aan het pad stond een oud huis waar Sietse van Houten woonde. En dan agter op die strook, het zuiden in, daar stond ook nog een oud huisje westelijk van waar nu Bosgraaf (Geasten 8) woont.

Dat van Bosgraaf is omstreeks 1906 gebouwd en waar Kooi nu woont stond een heele oude boerderij op waar Jacob Stelwagen woonde. Dat er agter staat daar woonde Gosse Deelstra, de groot-Vader van Oebele Deelstra (Buorren 25). Ten oosten van de weg die er nu ligt, aan

het pad, stond een oud huis, van voren steen en agter hout. Daar woonde Pieter Pool. Pieter en Lieuwkje die hadden twee zonen en daar was Lolke Wiersma als pleegkind. De oudste zoon Jeen begon daar met een slagerij en Louw begon met een timmerzaak en Pieter had vier koeien allemaal in dat oude huis.

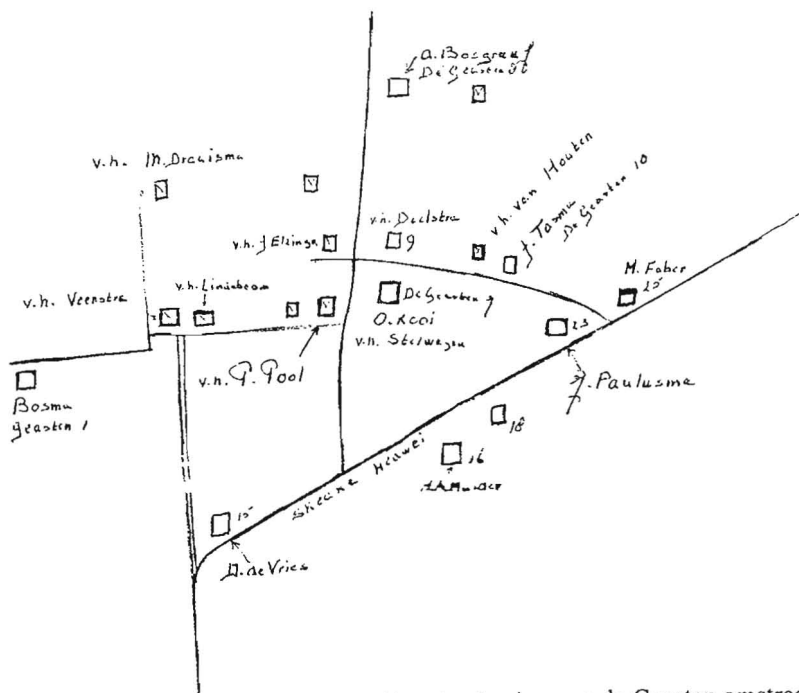
Maar toen hebben ze er een schuurtje agter gebouwd en nu kon de zaak maar doorgaan.

Er agter, ten zuiden, stond ook nog een oud huisje. Daar woonde in die tijd Jan Elzinga, die was daar barbier. Daar gingen de klanten Zaterdagavond heen: vijf cent voor scheeren en vijf cent voorknippen. (later

Het huis van Pieter Pool, De slagerij was agter het woongedeelte en de timmerwinkel in de schuur. In het schuurtje links stonden de koeien.

Op het stuk land ten Oosten stond ook een oud huis. Dat was de voor-
 end van een groote boereplaats, en de schuur was afgebroken. De
 voorend was wat dicht gemaakt en geschikt gemaakt voor twee gezinnen.
 Toen woonden Berend Riemersma er, dat was de grootvader van Jelle
 Wikke, en Wopke Ritsma. Het was toen een geweldige arme tijd. De
 plaats aan de Oostkant daar woonde Eeuwe Riemersma en later heeft
 Auke Jurjens de Vries daar nog een huis agter gebouwd, waar in het
 laatst Meindert Draaisma woonde. De weg die nu naar de Gealanden
 loopt was toen ook de reed voor de Gealanden.

Situatietekening van de Geasten omstreeks 1910.

CASPER
SLIM BEKEKEN
LEKKER DICHTBIJ

- * levensmiddelen & drogisterij
- * huish. artikelen,
cassettebandjes TDK
- * schrijfwaren, voor de
schoolgaande jeugd
- * losse verkoop Leeuwarder
Courant
- * STOMERIJ, voor woensdag
10.00 uur gebracht, kunt u het
vrijdags weer afhalen

Rietdekkersbedrijf &
Handelsonderneming
Posthumus & Hiddema

- * Villa's
 - * Tuinhuisjes
 - * Schuurtjes
 - * Boerderijen
- Reparatie
Onderhoud
Uileborden
Eternitplaten

Menno van Coehoornstrjitte 11
9288 CS Kootstertille
Tel. 05121-1702

Fabrykswei 16
9216 WS Oudega (Sm.)
Tel. 05127-2112

Buorren 23
Oudega (Sm.)
tel. 05127-1389

**Topkwaliteit
Kleurenfoto's**

VOOR AL UW

- * GEREEDSCHAPPEN
- * IJZERWAREN
- * DOE-HET-ZELF-ARTIKELEN
- * GAZONMAAIERS
- * TUINGEREEDSCHAPPEN
- * TUINHOUT
- * VERF
- * KLOMPEN & LAARZEN
- * WERKSCHOENEN

NAAR

K. WIERSMA
Landbouwbenodigdheden en gereedschappen
Fabrykswei 25 - 9216 WR OUDEGA (Sm.
Tel. 05127 - 1401 b.g.g. 2531

Voor al uw loonwerk

Loonbedrijf en Kraanverhuur

SIERD DE VRIES

Mounehoek 4
9216 VD Oudega (Sm.)
Tel.: 05127-1915

Drukkerij de Vries

Buorren 39A 9216 WC Oudega (Sm.) Tel. 05127 - 2417 Fax 05127 - 2433

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT **IE SICHT**

- ★ zalen tot 350 personen
- ★ tafelforf voor uw personeels-, familie- of sportclub-feestdag/avond
- ★ rondvaarten door uniek natuurgebied
- ★ ruim parkeerterrein
- ★ speeltuin voor de kleinsten
- ★ terras met schitterend uitzicht
- ★ barbecue binnen of buiten
- ★ avondrondvaarten met buffet of barbecue
- ★ speciaal arrangement voor uw familie/personeelsdag

***Reserveer tijdig voor uw
rondvaart met
barbecue of buffet***

Voor inlichtingen:

**Hegewarren 1, 9216 XR Oudega (Sm.)
tel. 05117-9367**